

Vammaisneuvosto

13.09.2023

Kokoustiedot

Aika 13.09.2023 klo 17:00 - 20:19

Paikka Microsoft teams

Läsnä	Kuusela Pirkko	puheenjohtaja	
	Ahlgren Rosita	2. varapuheenjohtaja	
	Koskinen Juha-Matti	3. varapuheenjohtaja	
	Bäckström Hanna	jäsen	
	Cehlin Annabelle	jäsen	
	Forsell Marketta	jäsen	
	Huotari Eino	jäsen	
	Kaartinen Mika	jäsen	17:58 - 20:08
	Kallioja Timo	jäsen	
	Karlsson Inger	jäsen	
	Ojala Kaj-Charster	jäsen	
	Paasikivi Tom	jäsen	
	Paimela Helena	jäsen	
	Salmi Risto	jäsen	
	Törnqvist-Björklund Marika	jäsen	
	Vasica Katarina	jäsen	
	Österberg Hanne	jäsen	
	Mononen Liisa	varajäsen	17:20 - 20:19
	Walls Mika-Erik	varajäsen	
	Hokkanen Timo	palvelualuejohtaja, vammaispalvelut	
Poissa	Katja Janhunen	laatu- ja asiakasturvallisuuspäällikkö	17:00 - 19:16
	Hammar Sari	erityisasiantuntija	17:00 - 19:38
	Tanja Kammarback-Rossi	palvelupäällikkö	17:00 - 20:01
	Ticklén Marion	logistiikkapalvelujen päällikkö	17:00 - 18:14
	Sam Vuorinen	laatu- ja turvallisuusjohtaja	17:00 - 19:16
	Hietala Kalle	hallinnon asiantuntija, sihteeri	
	Valtonen Marsa	1. varapuheenjohtaja	
	Manni Sari	jäsen	
	Penttilä Kaisa	jäsen	
	Vehmas Nico	johtava erityisasiantuntija	

Allekirjoitukset

puheenjohtaja

sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 57		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 58		Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 59		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	7
§ 60	1	Palvelujen laadunhallinnan, ohjauksen ja valvonnan järjestelyt hyvinvointialueella	9
§ 61		Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman esittely	11
§ 62		Osallisuusohjelman esittely	13
§ 63	2	Vammaisneuvoston talousarvioehdotus vuodelle 2024	15
§ 64	3	Lausunnon antaminen palvelustrategialuonnoksesta	16
§ 65		Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen koskien hyvinvointialueen esityslistojen kaksikielisyyttä	19
§ 66		Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen koskien 029-alkuisia puhelinnumeroita	24
§ 67		Eroaminen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen merkitseminen tiedoksi (Salo)	35
§ 68		Ilmoitusasiat	38

§ 57

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja päätti todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 71 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain § 108 mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 69 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 77 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön § 69 mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 58

Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Marketta Forsell ja Eino Huotari ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita pöytäkirjan tarkastajiksi henkilöt Marketta Forsell ja Eino Huotari ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet

Selostus

Hallintosäännön 71 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitin toisin päättä. Toimitin voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 78 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeudesta vammaisneuvosto päättää toimintasäännössään

§ 59

Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä ajankohtaiskatsaukset tiedoksi.

Käsittely

varajäsen Liisa Mononen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo.17:20

jäsen Mika Kaartinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo. 17:58

Puheenjohtaja Pirkko Kuusela esitti työryhmän perustamista, jonka tehtävänä on käsitellä kuljetuspalvelujen toimintaohjetta. Esitystä kannatettu.

Kiinnostuksensa työryhmään esittivät vammaisneuvoston puheenjohtaja Pirkko Kuusela, vammaisneuvoston 2. varapuheenjohtaja Rosita Ahlgren, vammaisneuvoston jäsenet Katarina Vasica, Kaisa Penttilä, Liisa Mononen ja Tom Paasikivi.

Työryhmään ehdotettu Inger Karlssonin esittämänä ja Katarina Vasican kannattamana Hannele Rauhanen.

Logistiikkapalvelujen päällikkö Marion Ticklén poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo. 18:14

jäsen Risto Salmi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo. 18:39

Päätös

vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi kokouksessa annetut ajankohtaiskatsaukset;
2. perustaa kuljetuspalvelujen toimintaohjetta käsittelevän työryhmän, johon ilmoittivat halukkuutensa Pirkko Kuusela, Rosita Ahlgren, Katarina Vasica, Kaisa Penttilä, Tom Paasikivi, Liisa Mononen ja Hannele Rauhanen.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Kuljetuspalvelujen ajankohtaiskatsaus;
2. Vammaispalvelujen ajankohtaiskatsaus

Liitteet

Oheismateriaali

3787/05.00.01/2023

Vammaisneuvosto 13.09.2023 § 60

§ 60

Palvelujen laadunhallinnan, ohjauksen ja valvonnan järjestelyt hyvinvointialueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Sam Vuorinen

Katja Janhunen

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto merkitsee asian tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto päätti merkitä asia tiedoksi.

Selostus

Sisäinen valvonta on keskeinen osa hyvää hallintoa ja johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan mm. tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan taloudellisuus, tuloksellisuus, laatu ja lainmukaisuus, johdon saaman tiedon oikeellisuus sekä omaisuuden ja resurssien turvaaminen.

Sisäiseen valvontaan voidaan nähdä kuuluvan kolme (3) toistensa kanssa keskinäisriippuvuudessa olevaa kokonaisuutta, riskienhallinta, omavalvonta ja sisäinen tarkastus, jotka muodostavat keskeisen osan hyvinvointialueen johtamisjärjestelmää.

Hyvinvointialueista annetun lain (29.6.2021/611) § 22 säättää aluevaltuuston tehtävistä. Sen mukaan aluevaltuuston tulee päättää hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Toimivalta on viety edelleen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön ensimmäiseen pykälään (§ 1) ja aluevaltuusto on kokouksessaan 25.10.2022 hyväksynyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Edelleen hyvinvointialueista annetun lain § 41 säättää aluehallitukselle tehtäväksi huolehtia hyvinvointialueen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä päivittäistoiminnassa. Tässä roolissaan aluehallitus on hyväksynyt hyvinvointialueen omavalvontaohjelman 21.11.2022 sekä riskienhallintapolitiikan 19.6.2023.

Muilta osin sisäisen valvonnan vastuista, toiminnallisesta ohjauksesta ja seurannasta sekä operatiivis-rakenteellisesta toteutuksesta, tehtävistä ja toimivallasta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on säädetty muualla hyvinvointialueen hallintosäännössä sekä sen tarkentavissa toimintaohjeissa.

Osana sisäistä valvontaa omavalvonnan osa-alue tähtää palveluiden laadun ja palvelutasovaatimusten täyttymiseen. Omavalvonnan tarkoitus on tuottaa palveluiden järjestämisen ja tuottamisen ennakoivaa, toiminnanaikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä jatkuvuuden varmistamista, jolla osaltaan varmistetaan asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutuminen. Omavalvonnan voidaan terminä nähdä tiivistävän palvelujen laadunhallinnan, ohjauksen ja valvonnan toimintojen sisällöt yhden kattotermin alle.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen konsernihallinnossa, hallinnon vastualueelle sijoitettu laatu- ja turvallisuuspalveluiden yksikkö vastaa konsernipalvelujen toimintaohjeen § 7 mukaan riskienhallinnasta, palvelualueiden ja konsernihallinnon turvallisuusjohtamisesta, turvallisuuskulttuurin ohjauksesta ja tukemisesta, sekä valmiuden ja varautumisen rakenteista. Niin ikään yksikkö vastaa palvelualueiden ja konsernihallinnon laadunvalvonnan, viranomaisvalvonnan, sopimusvalvonnan ja oman toiminnan valvonnan ohjauksesta ja yhdenmukaistamisesta sekä asukkaiden oikeuksien turvaamisen tuesta.

Liitteet

- 1 Palvelujen laadunhallinnan, ohjauksen ja valvonnan organisoituminen, tehtävät ja sisäiset järjestelyt hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Palvelujen laadunhallinnan, ohjauksen ja valvonnan toiminnot Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella, esitys

Tiedoksi

Päätöshistoria

2201/01.04.00/2023

Vammaisneuvosto 13.09.2023 § 61

§ 61

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman esittely

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Hammar Sari

Sarekoski Kimmo

Tanja Rontu-Hokkanen

Päätösehdotus

Käsittely

Laatu- ja turvallisuusjohtaja Sam Vuorinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo. 19:16

Laatu- ja asiakasturvallisuuspäällikkö Katja Janhunen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo. 19:16

Päätös

Vammaisneuvosto päätti merkitä asian tiedoksi.

Selostus

Hyvinvointialueen tulee laatia sekä palvelujen järjestämisen että henkilöstön näkökulmasta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka tuella toteutetaan asiakkaiden ja henkilöstön tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun liittyviä velvoitteita.

Käynnissä olevassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyössä konkretisoidaan suunnitelman tavoitteet ja sisällöt. Samalla avataan sitä, mitä suunnitelman keskeisillä käsitteillä tässä yhteydessä tarkoitetaan. Suunnitelmatyössä hyödynnetään lähtötilanteen arvioinnin tuloksia, jotta voidaan vastata juuri omalla alueellamme tunnistettuihin tarpeisiin.

Tekeillä olevaan suunnitelmaan valitaan seurattavaksi konkreettisia – ensisijaisesti jo olemassa olevia – toimenpiteitä sekä määritellään, miten niitä arvioidaan sekä mihin niillä pyritään vaikuttamaan. Valitut toimenpiteet suhteutetaan käytettävissä oleviin resursseihin, joten suunnitelmaan sisällytetään harkinnan mukaan tarkasteltavia teema-alueita. Ensimmäisessä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle laadittavassa

suunnitelmassa luodaan pohjaa tulevalle, perusteellisemmalle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelulle.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tulee sisältämään suunnittelu- ja arviointiprosessien kuvauksen, valitut kehittämistoimenpiteet sekä toimenpiteiden seurannan. Henkilöstönäkökulmasta tarkastellaan erityisesti sukupuolivaikutusten ja yhdenvertaisuuden arviointeja. Palveluissa tarkasteltavana on mm. iän ja taustan mukaisten vaikutusten arviointi.

Suunnitelmassa vastataan seuraaviin kysymyksiin: Miten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistetään palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa sekä henkilöstön näkökulmasta? Miten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu – millaisia esteitä sille on ja miten esteet poistetaan? Miten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviä hallinto- ja toimintatapoja kehitetään?

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelussa kuullaan laajasti asukkaita ja henkilöstön edustajia sekä esimerkiksi hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimiä ja lautakuntia. Suunnittelutyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muun käynnissä olevan strategisen ohjauksen valmistelun kanssa (mm. palvelustrategia sekä sitä tukevat dokumentit, kuten osallisuusohjelma ja hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus). Suunnitelmaa työtetään kuluvan syksyn aikana ja se esitellään aluehallitukselle vuoden 2023 aikana.

Vammaisneuvostoa pyydetään vastaamaan syyskuussa toimitettavaan kyselyyn koskien tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistämistä hyvinvointialueen palveluissa ja toiminnassa. Kokouksessa pyydetään antamaan mahdollinen evästys kyselyn sisältöön.

Liitteet

Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

4259/00.01.02/2023

Vammaisneuvosto 13.09.2023 § 62

§ 62

Osallisuusohjelman esittely

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ohrankämmen Karoliina
Vehmas Nico

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto merkitsee esittelyn tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto merkitsi esittelyn tiedoksi.

Selostus

Hyvinvointialue on julkisena sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen järjestäjänä vastuussa osallisuuden edistämisestä ja asukkaiden ja henkilöstön nähdystä ja kuullusta tulemisesta. Hyvinvointialueen aluehallituksen tehtävänä on vastata alueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien periaatteista ja edistämisestä. Osana hyvinvointialueen strategiaa päätettiin, että hyvinvointialueelle laaditaan osallisuusohjelma vuoden 2023 aikana.

Hyvinvointialueen tulee kyetä tarjoamaan riittävän yksinkertaisia, ymmärrettäviä ja esteettömiä keinoja osallistua palvelujen ja toiminnan suunnitteluun sekä niitä koskevaan päätöksentekoon ja toiminnan seurantaan ja arviointiin. Siksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osallisuusohjelmaa valmistellaan konkretia ja käyttökelpoisuus edellä.

Hyvinvointialueen osallisuusohjelma sisältää osallisuuden eri osa-alueiden edistämisen tavoitteiden ja mittarien lisäksi osallisuutta edistävien keinojen ja kanavien kehittämiseen liittyviä suunnitelmia. Osallisuusohjelman käyttökelpoisuutta lisätään liittämällä siihen osallisuuden edistämisen käsikirja, joka sisältää kaikkien hyvinvointialueen ammattilaisten käytössä olevia konkreettisia ohjeita laadukkaiden kyselyiden, työpajojen ja tilaisuuksien järjestämiseksi.

Ensimmäinen osallisuusohjelma muodostaa rungon ja rakenteen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osallisuustyölle vuosina 2023–2025. Osallisuustyön luonteeseen kuuluu jatkuva vastavuoroisuus, reagointi ja työn eri osapuolien tarpeita vastaavaksi muovautuminen. Siksi osallisuusohjelmaa ja siihen sisältyvää osallisuuden keinojen ja kanavien käsikirjaa on tarkoitus parannella ja päivittää tarpeen mukaan.

Osallisuusohjelman laatimiseen osallistuvat lukuisten eri alojen ammattilaiset hyvinvointialueen monilta vastuualueilta, alueen asukkaat sekä hyvinvointialueen tärkeimmät yhteistyökumppanit, kuten alueella toimivat järjestöt, alueen kunnat ja hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet ja lautakunnat. Ohjelmaa työstetään kuluvan syksyn aikana ja aluehallituksen on määrä päättää siitä vuoden 2023 aikana.

Vammaisneuvostoa pyydetään vastaamaan syyskuussa toimitettavaan kyselyyn koskien tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistämistä hyvinvointialueen palveluissa ja toiminnassa. Kokouksessa pyydetään antamaan mahdollinen evästys kyselyn sisältöön.

Liitteet

Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

4108/02.00.00/2023

Vammaisneuvosto 13.09.2023 § 63

§ 63

Vammaisneuvoston talousarvioehdotus vuodelle 2024

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Yli-Salomäki Henri
Kalle Hietala

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä talousarviosta käydyn keskustelun tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto päätti merkitä talousarviosta käydyn keskustelun tiedoksi.

Selostus

Hyvinvointialueella on valmistelussa vuoden 2024 talousarvio. Osana talousarviovalmistelua tulisi myös vaikuttamistoimielinten käydä keskustelua vuoden 2024 talousarviosta. Valmistelun pohjaesityksenä käytetään kuluvan vuoden 2023 talousarviota ja toteutumaa.

Liitteet

2 Talousarvio 2023 toteuma 1-8 vaikuttamistoimielimet

Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

4109/00.01.02/2023

Vammaisneuvosto 13.09.2023 § 64

§ 64

Lausunnon antaminen palvelustrategialuonnoksesta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Yli-Salomäki Henri
Kalle Hietala

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi lausuntopyynnön palvelustrategialuonnoksesta,
2. antaa lausuntonsa 18.9.2023 klo 16.15 mennessä ja
3. valtuuttaa vammaisneuvoston puheenjohtajiston viimeistelemään lausunnon palvelustrategiasta.

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi lausuntopyynnön palvelustrategialuonnoksesta,
2. antaa lausuntonsa 18.9.2023 klo 16.15 mennessä ja
3. valtuuttaa vammaisneuvoston puheenjohtajiston viimeistelemään lausunnon palvelustrategiasta.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi lausuntopyynnön palvelustrategialuonnoksesta;

2. antaa lausuntonsa 18.9.2023 16.15 mennessä ja

3. valtuuttaa puheenjohtajiston viimeistelemään lausunnon palvelustrategiasta.

Selostus

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki 11 § edellyttää hyvinvointialuetta laatimaan taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten hyvinvointialueen palvelustrategian. Palvelustrategiassa hyvinvointialueen tulee päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Palvelustrategian valmistelussa huomioidaan lainsäädännön mukaisesti hyvinvointialuestrategia, sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet, hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Aluehallitus on käynnistänyt palvelustrategian valmistelun 30.1.2023 § 6. Tavoiteaikatauluna on, että aluevaltuusto hyväksyy palvelustrategian kokouksessaan 24.10.2023.

Vaikuttamistoimielimiltä pyydetään 18.9.2023 klo 16.15 mennessä lausuntoja palvelustrategialuonnoksesta. Lausunto pyydetään esittämään erityisesti vaikuttamistoimielimen vaikuttajaryhmän näkökulmasta. Lausunnossa pyydetään vastaamaan kahteen kysymykseen:

1. Miten arvioitte Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksen vaikutuksia ja toimivuutta vaikuttamistoimielimenne vaikuttajaryhmän (nuoret/ikäntyneet/vammaiset ja pitkäaikaissairaat henkilöt) näkökulmasta?
2. Yleisiä huomioita/kommentteja palvelustrategialuonnokseen?

Vammaisneuvoston puheenjohtaja on pyytänyt vammaisneuvoston jäseniltä kommentteja palvelustrategiasta 31.8.2023 järjestetyssä epävirallisessa vammaisneuvoston tapaamisessa, johon kutsuttiin kaikki vammaisneuvoston varsinaiset jäsenet. Tapaamisessa käytiin läpi saapuneita lausuntopyyntöjä ja niiden taustamateriaaleja. Vammaisneuvoston puheenjohtaja on näiden kommenttien perusteella valmistellut lausuntoluonnoksen palvelustrategiasta.

Liitteet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

18/39

Vammaisneuvosto

§ 64

13.09.2023

- 3 LIITE Vammaisneuvoston lausunto koskien Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnosta

Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

19/39

Vammaisneuvosto

§ 53

15.06.2023

Vammaisneuvosto

§ 65

13.09.2023

2125/05.07.00/2023

Vammaisneuvosto 13.09.2023 § 65

§ 65

Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen koskien hyvinvointialueen esityslistojen kaksikielisyyttä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Moisala Jarno

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun vastauksen aloitteeseen:

Hallinnon vastuualue on valmistellut vastauksen vammaisneuvoston aloitteeseen.

Toimielinten kaksikielisyydestä määrätään hyvinvointialueen hallintosäännössä. Hallintosäännön 8 §:n mukaan aluevaltuuston kokouskutsut, esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen on laadittava suomen ja ruotsin kielellä. Lisäksi hallintosäännön 83 §:n mukaan aluehallituksen sekä kansalliskielilautakunnan kokouskutsut, esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen on laadittava suomen ja ruotsin kielellä.

Vaikuttamistoimielinten osalta kokouskutsut on lähetetty sekä suomen että ruotsin kielellä. Kokousten taustamateriaaleja on mahdollisuuksien mukaan lähetetty molemmilla kielillä, mikäli materiaali on valmiiksi käännetty esimerkiksi aluevaltuuston tai muun toimielimen käsittelyä varten.

Vaikuttamistoimielinten toimintasääntöjen hyväksymisen yhteydessä aluehallitus päätti 15.5.2023 58 § yksimielisesti, että hallintosääntöä seuraavan kerran päivitettäessä tarkastellaan vaikuttamistoimielinten kokouksien esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaisutarve molemmilla kotimaisilla kielillä. Aloite tulee näin ollen arvioitavaksi seuraavan hallintosääntöpäivityksen yhteydessä.

ja

2. todeta vammaisneuvoston aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

20/39

Vammaisneuvosto

§ 53

15.06.2023

Vammaisneuvosto

§ 65

13.09.2023

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi annetun vastauksen aloitteeseen ja
2. todeta vammaisneuvoston aloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali Tiedoksi Päätöshistoria

Vammaisneuvosto 15.06.2023 § 53

§ 53

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Käsittely

Asiantuntija Sirkku Kiviniitty poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 20:37

Erytyssuunnittelija Sanna Ahonen poistui kokouksen tämän asian käsittelyn aikana klo.20:37

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja
2. lähettää aloitteen vastuussa olevan viranhaltijan valmisteltavaksi.

Selostus

Hallintosäännön 82 pykälän mukaisesti Hyvinvointialueen jäsenellä sekä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimillä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

VAMMAISNEUVOSTON ALOITE LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUEEN ALUEVALTUUSTOLLE (Luonnos)

Vammaisneuvosto esittää seuraavaa asiaa

Aluevaltuusto päättää muuttaa hallintosäännön § 8 kokouskielen sisältöä laajentamaan vammaisneuvoston osalta koskemaan kokouskutsujen, esityslistojen ja pöytäkirjojen laatimista myös ruotsin kielellä.

Perustelut/taustaa esityksille

Vammaisneuvoston jäsenet edustavat kaksikielisen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammais- ja potilasjärjestöjä. Useimmat vammaisneuvoston jäsenet ovat itse asianomaisten yhteisöjen jäseniä terveydellisistä syistä. Nämä terveydelliset syyt luovat usein myös toiminnallisia rajoitteita, jotka luovat haasteita yhdenvertaiseen osallistumiseen.

YK:n vammaissopimuksen 1. artiklan mukaisesti vammaisiin henkilöihin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa. THL toteaa verkkosivuillaan, että omalla äidinkielellä toimiminen on korostuneen tärkeitä vammaisille ja muistisairaille henkilöille. Kielellisten oikeuksien toteutuminen yhteiskunnallisessa osallistumisessa on tärkeä osa koko hyvinvointialuetta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvosto on aloittanut toimintansa kuluvan vuoden alusta. Vammaisneuvoston jäsenet ovat osallistuneet myös hyvinvointialueen valmisteluun jo vuoden 2022 puolella. Hyvinvointialueen läntisen osan kunnat ovat väestömäärältään voimakkaasti kaksikielistä aluetta, jolloin väestön äidinkielenä on joko ruotsi tai suomi.

Vammaisneuvostolle on muodostunut tietoa ja kokemusta hyvinvointialueen vaikuttamistyöstä yhteensä jo vuoden ajalta. Kokemukset osoittavat, että pelkästään suomen kielellä toimitetut kokousasiakirjat hankaloittavat vaikuttamistyöhön osallistumista ja työn suorittamista sekä heikentävät osallistumisen yhdenvertaisuutta. Yhdenvertaisuutta voidaan vastaavasti toteuttaa syrjintäkielloilla ja tarvittaessa positiivisilla erityistoimilla. Esimerkiksi hyvinvointialue voi erityistoimena ottaa huomioon, että luottamushenkilöiden mahdollisuus täyttää tehtävänsä turvataan kielilain mukaan yhdenvertaisesti (423/2003; 29 § 2 mom.).

YK:n vammaissopimuksen 2. artiklassa määritetään, että "kohtuullinen mukauttaminen" tarkoittaa tarvittaessa yksittäistapauksessa toteutettavia tarpeellisia ja asianmukaisia muutoksia ja järjestelyjä, joilla ei aiheuteta suhteetonta tai kohtuutonta rasitetta ja joilla varmistetaan vammaisten henkilöiden mahdollisuus nauttia tai käyttää kaikkia ihmisoikeuksia ja perusvapauksia yhdenvertaisesti muiden kanssa.

Yhdenvertaisvaltuutettu toteaa vuosikertomuksessaan (2022) kielellisten oikeuksien olevan perusoikeuksia, joiden toteutuminen on edellytys muiden oikeuksien toteutumiselle.

Edellä kirjoitetun perusteella, pyydämme kunnioittavasti aluevaltuustoa kohtuullisesti mukauttamaan hallintosäännön § 8 sisältöä koskemaan vammaisneuvoston kokouskutsua, esityslistaa ja pöytäkirjaa.

Länsi-Uudenmaan vammaisneuvoston puolesta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

23/39

Vammaisneuvosto

§ 53

15.06.2023

Vammaisneuvosto

§ 65

13.09.2023

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Päätöshistoria

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

24/39

Vammaisneuvosto

§ 43

11.05.2023

Vammaisneuvosto

§ 66

13.09.2023

2127/05.07.00/2023

Vammaisneuvosto 13.09.2023 § 66

§ 66

Vastaus vammaisneuvoston aloitteeseen koskien 029-alkuisia puhelinnumeroita

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ojaniemi Pasi

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun vastauksen aloitteeseen:

Tukipalvelujen vastuualue on valmistellut vastauksen aloitteeseen.

Aloitteen kohdassa 1 esitetään, että hyvinvointialue luopuisi 029-alkuisista yritysnúmeroista ja palaisi takaisin suuntanumerollisiin- ja kännykkänumeroihin.

Oikeusasiamies on ratkaisussaan EOAK/1483/2021 kirjannut, että maksuton neuvonta kuuluu hyvään hallintoon, joka on turvattu perusoikeutena. Neuvonnan maksuttomuudesta on nimenomaisesti säädetty hallintolaissa, joka tuli voimaan vuonna 2004. Puhelinneuvonnan maksuttomuus edellyttää, että asiakkaalta ei peritä normaalin puheluhinnan ylittäviä kustannuksia. Normaali puheluhinta on asiakkaan oman lanka- tai matkapuhelinliittymän mukainen hinta soitettaessa tavalliseen puhelinnumeroon.

Hyvinvointialueella käytössä oleva 029-yritysnúmerointi on hintatasoltaan lain mukainen (0,084 €/minuutti). Hyvinvointialue on määritellyt tämän hintatason niin, että se ei ota katetta, eikä hinta ylitä Viestintäviraston määrittelemää laskennallista perushintaa.

029-alkuisiin yritysnúmeroihin soittaminen ei sisälly operaattoreiden kuukausimaksullisiin liittymiin, vaan veloitus perustuu puhelun keston, ja näkyvä puhelinlaskulla erillisenä rivinä = veloituksena.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain siirtymäaika päättyy 1.1.2024. Keskeinen muutos on, että hinnoittelu siirtyy puhelun vastaanottavalta operaattorilta puhelun tilaavalle operaattorille (eli sille,

jonka verkossa on puhelin, jolla soitetaan.) Tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hyvinvointialue on aiemmin voinut määrittellä hyvinvointialueelle soittamisen hinnan ja jatkossa, jos soittavan asiakkaan liittymä on esimerkiksi Telian verkossa, määrittelee Telia hyvinvointialueelle soittamisen hinnan. Operaattoreiden 1.1.2024 määrittämästä hintatasosta ei ole tietoa. Jatkossa hinnoittelu ei siis ole julkisen toimijan päätäntävällässä ja hinta voi vaihdella riippuen soittajan operaattorista.

Kansalaisten etu olisi, että julkisiin yritysnumeroihin (Kela, Verohallinto, Poliisi, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue jne.) soittaminen sisällytettäisiin kuukausimaksullisiin liittymiin. Tästä päättävät kuitenkin operaattorit. Hyvinvointialue käy vuoropuhelua eri tahojen kanssa ja pyrkii myötävaikuttamaan siihen, että jatkossa 1.1.2024 alkaen operaattorit sisällyttäisivät julkisten palvelujen yritysnumeroihin soittamisen kuukausimaksullisiin liittymiin. Kuitenkaan, tämän toteutumisesta ei ole takeita.

Hyvinvointialueella numeroinnin muuttaminen sellaiseksi, että soittaminen kuuluisi kuukausimaksullisiin / rajattomiin liittymiin, on nykyjärjestelmässä mahdollinen. Muutosprojektin kustannusarvio on noin 200 000 – 250 000 euroa, joka ei sisällä henkilöstökustannuksia tai asiakasviestinnän kustannuksia. Ennen kuin tiedetään, miten operaattorit tulevat suhtautumaan siirtymäajan päättymiseen 1.1.2024 alkaen, hyvinvointialueen ei kannata tehdä päätöstä numeroinnin vaihtamisesta.

Aloitteen kohdassa 2 esitetään, että hyvinvointialueella otetaan käyttöön kuulo- ja puhevammaisten saavutettava tekstiviestipalvelu.

Hyvinvointialueen keskitetyssä asiakaspalvelussa, p. 029 151 2000, tekstiviestipalvelua ollaan ottamassa käyttöön.

Tekstiviestipalvelun saavutettavuuden esteet voivat liittyä mm. viestin sisältöön, tekniseen toteuttamiseen tai tapaan, jolla viesti välitetään. Tekstiviesti on yleensä sinänsä saavutettava, ellei siihen lisätä multimediaa, esimerkiksi kuvia.

Jos tekstiviestiin lisää tavallisen valokuvan esimerkiksi jostain tekstistä, se ei ole saavutettava. Jos tekstiviestiin lisää linkin, tulee silloinkin aina varmistaa, että linkin takana oleva materiaali on myös saavutettava.

Tekstiviestin kieli tulee olla selkeää kieltä. Lähtökohtana on selkeä ja ymmärrettävä yleiskieli, jossa vältetään erikoissanastoa ja vaikeita kielenrakenteita. Lisäksi on huomioitava myös tarve selko- ja monikieliseen viestintään.

Tekstipuhelut ja tekstipuheluiden välityspalvelu tarjoavat kuuroille, kuulo-, kuulonäkö- ja puhevammaisille mahdollisuuden hoitaa asiointia muiden

kansalaisten kanssa yhdenvertaisella tavalla. Palvelua voi hyödyntää internetin kautta täysin maksutta. Tekstipuhelut onnistuvat nykyisin myös Android-matkapuhelimella ja lisäksi käyttäjillä on mahdollisuus saada palveluun liitettävä henkilökohtainen puhelinnumero, mikä mahdollistaa käyttäjälle myös omien puhelujen vastaanottamisen tekstipuhelupalvelun kautta.

Selkeä enemmistö käyttää tekstipuhelupalvelua nykyisin internetin kautta, sillä se on käyttäjälle maksutonta, eikä vaadi erillistä tekstipuhelinlaitetta tai modeemia. Internetpalvelun käyttöön riittää tavallinen tietokone, jossa on internetyhteys.

Saavutettavien tekstiviestien laajentamista asioimisessa hyvinvointialueella tulee selvittää.

Aloitteen kohdassa 3 esitetään, että hyvinvointialueella kehitetään takaisinsoittojärjestelmää sille soveltuviin palveluihin.

Takaisinsoittomalli on käytössä alueellamme pääasiassa samalla tavalla, miten se on eri palveluissa ollut käytössä myös vuonna 2022. Toistaiseksi vain yksittäisissä palveluissa, kuten vammaisten sosiaalineuvonnassa takaisinsoittopalvelu on poistettu ja soittaja voi tavoittaa palvelut suoraan soittamalla. Tähän syynä oli resurssipula, joka aiheutti sen, että viive takaisinsoitossa ylitti jo yhden viikon (Espoon kaupungin alueen toiminnoissa).

Tulevaisuudessa, kun vammaispalveluiden asiakaspalvelumallia tarkastellaan kokonaisuudessaan, arvioidaan myös takaisinsoittomallin ottamista takaisin käyttöön. Hyvinvointialue arvioi puhepalvelujen kehittämistarpeita tulevaisuudessa, kun siirrytään palvelujen vakautusvaiheesta eteenpäin.

ja

2. todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

27/39

Vammaisneuvosto

§ 43

11.05.2023

Vammaisneuvosto

§ 66

13.09.2023

Käsittely

Jäsen Mika Kaartinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo. 20:08

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi annetun vastauksen aloitteeseen:

Tukipalvelujen vastuualue on valmistellut vastauksen aloitteeseen.

"Aloitteen kohdassa 1 esitetään, että hyvinvointialue luopuisi 029-alkuisista yritynumeroista ja palaisi takaisin suuntanumerollisiin- ja kännykkänumeroihin.

Oikeusasiamies on ratkaisussaan EOAK/1483/2021 kirjannut, että maksuton neuvonta kuuluu hyvään hallintoon, joka on turvattu perusoikeutena. Neuvonnan maksuttomuudesta on nimenomaisesti

säädetty hallintolaissa, joka tuli voimaan vuonna 2004. Puhelinneuvonnan maksuttomuus edellyttää, että asiakkaalta ei peritä normaalin puheluhinnan ylittäviä kustannuksia. Normaali puheluhinta on asiakkaan oman lanka- tai matkapuhelinliittymän mukainen hinta soitettaessa tavalliseen puhelinnumeroon.

Hyvinvointialueella käytössä oleva 029-yritysnumerointi on hintatasoltaan lain mukainen (0,084 €/minuutti). Hyvinvointialue on määritellyt tämän hintatason niin, että se ei ota katetta, eikä hinta ylitä Viestintäviraston määrittelemää laskennallista perushintaa.

029-alkuisiin yritysnumeroihin soittaminen ei sisälly operaattoreiden kuukausimaksullisiin liittymiin, vaan veloitus perustuu puhelun kestoon, ja näkyvä puhelinlaskulla erillisenä rivinä = veloituksena.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain siirtymäaika päättyy 1.1.2024. Keskeinen muutos on, että hinnoittelu siirtyy puhelun vastaanottavalta operaattorilta puhelun tilaavalle operaattorille (eli sille, jonka verkossa on puhelin, jolla soitetaan.) Tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hyvinvointialue on aiemmin voinut määrittellä hyvinvointialueelle soittamisen hinnan ja jatkossa, jos soittavan asiakkaan liittymä on esimerkiksi Telian verkossa, määrittelee Telia hyvinvointialueelle soittamisen hinnan. Operaattoreiden 1.1.2024 määrittämästä hintatasosta ei ole tietoa. Jatkossa hinnoittelu ei siis ole julkisen toimijan päätäntävällässä ja hinta voi vaihdella riippuen soittajan operaattorista.

Kansalaisten etu olisi, että julkisiin yritysnumeroihin (Kela, Verohallinto, Poliisi, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue jne.) soittaminen sisällytettäisiin kuukausimaksullisiin liittymiin. Tästä päättävät kuitenkin operaattorit. Hyvinvointialue käy vuoropuhelua eri tahojen kanssa ja pyrkii myötävaikuttamaan siihen, että jatkossa 1.1.2024 alkaen operaattorit sisällyttäisivät julkisten palvelujen yritysnumeroihin soittamisen kuukausimaksullisiin liittymiin. Kuitenkaan, tämän toteutumisesta ei ole takeita.

Hyvinvointialueella numeroinnin muuttaminen sellaiseksi, että soittaminen kuuluisi kuukausimaksullisiin / rajattomiin liittymiin, on nykyjärjestelmässä mahdollinen. Muutosprojektin kustannusarvio on noin 200 000 – 250 000 euroa, joka ei sisällä henkilöstökustannuksia tai asiakasviestinnän kustannuksia. Ennen kuin tiedetään, miten operaattorit tulevat suhtautumaan siirtymäajan päättymiseen 1.1.2024 alkaen, hyvinvointialueen ei kannata tehdä päätöstä numeroinnin vaihtamisesta.

Aloitteen kohdassa 2 esitetään, että hyvinvointialueella otetaan käyttöön kuulo- ja puhevammaisten saavutettava tekstiviestipalvelu.

Hyvinvointialueen keskitetyssä asiakaspalvelussa, p. 029 151 2000,

tekstiviestipalvelua ollaan ottamassa käyttöön.

Tekstiviestipalvelun saavutettavuuden esteet voivat liittyä mm. viestin sisältöön, tekniseen toteuttamiseen tai tapaan, jolla viesti välitetään. Tekstiviesti on yleensä sinänsä saavutettava, ellei siihen lisätä multimediaa, esimerkiksi kuvia.

Jos tekstiviestiin lisää tavallisen valokuvan esimerkiksi jostain tekstistä, se ei ole saavutettava. Jos tekstiviestiin lisää linkin, tulee silloinkin aina varmistaa, että linkin takana oleva materiaali on myös saavutettava. "

Tekstiviestin kieli tulee olla selkeää kieltä. Lähtökohtana on selkeä ja ymmärrettävä yleiskieli, jossa vältetään erikoisanastoa ja vaikeita kielenrakenteita. Lisäksi on huomioitava myös tarve selko- ja monikieliseen viestintään.

Tekstipuhelut ja tekstipuheluiden välityspalvelu tarjoavat kuuroille, kuulo-, kuulonäkö- ja puhevammaisille mahdollisuuden hoitaa asiointia muiden kansalaisten kanssa yhdenvertaisella tavalla. Palvelua voi hyödyntää internetin kautta täysin maksutta. Tekstipuhelut onnistuvat nykyisin myös Android-matkapuhelimella ja lisäksi käyttäjillä on mahdollisuus saada palveluun liitettävä henkilökohtainen puhelinnumero, mikä mahdollistaa käyttäjälle myös omien puhelujen vastaanottamisen tekstipuhelupalvelun kautta.

Selkeä enemmistö käyttää tekstipuhelupalvelua nykyisin internetin kautta, sillä se on käyttäjälle maksutonta, eikä vaadi erillistä tekstipuhelinlaitetta tai modeemia. Internetpalvelun käyttöön riittää tavallinen tietokone, jossa on internetyhteys.

Saavutettavien tekstiviestien laajentamista asioimisessa hyvinvointialueella tulee selvittää.

Aloitteen kohdassa 3 esitetään, että hyvinvointialueella kehitetään takaisinsoittojärjestelmää sille soveltuviin palveluihin.

Takaisinsoittomalli on käytössä alueellamme pääasiassa samalla tavalla, miten se on eri palveluissa ollut käytössä myös vuonna 2022. Toistaiseksi vain yksittäisissä palveluissa, kuten vammaisten sosiaalineuvonnassa takaisinsoittopalvelu on poistettu ja soittaja voi tavoittaa palvelut suoraan soittamalla. Tähän syynä oli resurssipula, joka aiheutti sen, että viive takaisinsoitossa ylitti jo yhden viikon (Espoon kaupungin alueen toiminnoissa).

Tulevaisuudessa, kun vammaispalveluiden asiakaspalvelumallia tarkastellaan kokonaisuudessaan, arvioidaan myös takaisinsoittomallin ottamista takaisin käyttöön. Hyvinvointialue arvioi puhepalvelujen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	Pöytäkirja	30/39
Vammaisneuvosto	§ 43	11.05.2023
Vammaisneuvosto	§ 66	13.09.2023

kehittämistarpeita tulevaisuudessa, kun siirrytään palvelujen vakautusvaiheesta eteenpäin.

ja

2. todeta, että vammaisneuvosto jatkaa asian käsittelyä seuraavissa kokouksissa.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali Tiedoksi Päätöshistoria

Vammaisneuvosto 11.05.2023 § 43

§ 43

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Vammaisneuvoston päättää

1. hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja
2. lähettää aloitteen aluehallitukselle.

Käsittely

Vammaisneuvoston jäsen Marsa Valtonen esitteli vammaisneuvoston luonnoksen aloitteeksi koskien 029- alkuisia puhelinnumeroita.

Vammaisneuvoston jäsen Vasica esitti muutosehdotuksen, jota varajäsen Rauhanen kannatti:

”Aloitteeseen lisätään viittaus Suomen perustuslain (731/1999) 21 pykälään ”perusoikeuksien turvaaminen” ja Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätökseen EOAK/1483/2021”

Puheenjohtaja tiedusteli kokoukselta, voidaanko vammaisneuvoston jäsen Vasican tekemä muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska ei voitu, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys,

Niiden, jotka kannattivat vammaisneuvoston pohjaehdotusta, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat vammaisneuvoston jäsen Vasican muutosehdotusta, tuli äänestää "EI"

Suoritetussa äänestyksessä vammaisneuvoston pohjaehdotus sai 17JAA-ääntä ja vammaisneuvoston jäsen Vasican muutosehdotus 2 EI-ääntä.

JAA-äänien antoivat Puheenjohtaja Kuusela, 1. varapuheenjohtaja Valtonen, 2. varapuheenjohtaja Ahlgren, 3. varapuheenjohtaja Koskinen, vammaisneuvoston jäsenet Forsell, Huotari, Kaartinen, Kallioja, Karhunen, Manni, Ojala, Paasikivi, Paimela, Lempinen, Salmi, Törnqvist-Björklund ja Österberg

EI- äänen antoivat vammaisneuvoston jäsenet Rauhanen ja Vasica.

Koska vammaisneuvoston pohjaesitys oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että vammaisneuvosto hyväksyy aloitteen pohjaesityksen mukaisesti.

Päätös

Vammaisneuvoston päätti

1. hyväksyä aloitteen esityksen mukaisesti ja
2. lähettää aloitteen aluehallitukselle.

Selostus

Hallintosäännön 82 pykälän mukaisesti Hyvinvointialueen jäsenellä sekä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimillä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

Sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Vammaisneuvoston esittää aloitteeksi seuraavaa:

**"VAMMAISNEUVOSTON ALOITE LÄNSI-UUDENMAAN
HYVINVOINTIALUEEN ALUEHALLITUKSELLE (Luonnos)**

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

32/39

Vammaisneuvosto

§ 43

11.05.2023

Vammaisneuvosto

§ 66

13.09.2023

Vammaisneuvosto esittää seuraavia asioita

1. Aluehallitus päättää luopua 029-alkuisista yritysnomeroista ja palaa takaisin suuntanumerollisiin- ja kännykkänumeroihin;
2. otetaan käyttöön kuulo- ja puhevammaisten saavutettava tekstiviestipalvelu ja
3. kehitetään takaisinsoittojärjestelmää sille soveltuviin palveluihin.

Perustelut/taustaa esityksille

Vammaisneuvostolle tulleiden palautteiden mukaan on ilmennyt ongelmia ja ihmettelyä siitä, että hyvinvointialueella on siirrytty maksullisten 029-alkuisten yritysnumeroiden käyttöön.

Yritysnumeron käyttöönotto on asettanut alueen asukkaat eriarvoiseen asemaan sen perusteella, käyttävätkö sähköisiä palveluita vai puhelinpalveluita. Asukkaita ohjataan käyttämään sähköisiä palveluita ja niitä on kiitettävästi tarjolla. Ongelmaksi muodostuu puutteelliset digitaidot, laitteet ja saavutettavat digitaaliset vaihtoehdot. Tällöin he käyttävät puhelinpalveluita. On tullut ilmi ongelmia hoitotarvikejakeluista, joissa puhelinaika on yhtenä päivänä viikossa tunti aamulla ja toinen tunti päivällä. Asiakas maksaa soittaessaan sekä jonottamisesta että puhelusta. Jos ei pääse läpi, on seuraava mahdollisuus viikon kuluttua.

Monessa kohdassa hyvinvointialueen verkkosivuilla tai erilaisissa tiedotteissa neuvotaan soittamaan asiakaspalveluun tai Seniori-infoon. Monelle asiakkaalle tulee lisälasku soitettuaan näihin neuvontanumeroihin. Puhelut voivat kestää useampia minuutteja.

Sähköinen palvelu on nopeaa ja lisämaksutonta, kun taas puhelinpalvelut ovat asiakkaalle lisämaksullisia. Meille on perusteltu maksullisuutta yhdenvertaisuudella, kun puhelu maksaa kaikille saman verran. Meidän mielestämme tämä on eriarvoistavaa ja syrjivää niiden asiakkaiden kohdalla, joilla ei ole tosiasiallista valinnan mahdollisuutta. Palvelujen käyttäjiä löytyy kaikista ikä- ja väestöryhmistä. Hyvinvointialueen palveluja paljon käyttävät ovat usein sosiaalisesti, terveydellisesti tai taloudellisesti heikossa asemassa. Monet heistä käyttävät pelkästään puhelinta asioimiseen.

Puhepaketit eivät sisällä näitä yritysnumeroihin soittoja, koska maksut näistä menevät yritysliittymän haltijalle eli tässä tapauksessa hyvinvointialueelle, eikä operaattoreille kuten puhepaketeissa. Länsi-Uudenmaan alueella on valittu tämä tapa toimia. Kaikilla muilla hyvinvointialueilla on käytössään suuntanumerolliset lankanumerot ja kännykkänumeroita. Suuntanumeroita on muillakin alueilla ollut useampia kuin yksi.

Aiemmin alueella asiakkailla oli mahdollista olla työntekijöihin yhteydessä myös kännykkänumeroiden kautta, jolloin oli mahdollista lähettää esimerkiksi diabeteshoitajalle tai hoitotarvikejakeluun tekstiviesti. Nyt näitä numeroita ei ole enää käytössä.

Takaisinsoitto olisi yksi ratkaisu niiden palveluiden kohdalla, joissa

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	Pöytäkirja	34/39
Vammaisneuvosto	§ 43	11.05.2023
Vammaisneuvosto	§ 66	13.09.2023

pystytään vastaamaan kohtuullisessa ajassa. Yhdenmukainen ratkaisu ei varmasti ole koko alueella mahdollista johtuen väestöpohjasta ja asiakasryhmien erilaisista tarpeista. Kaikkien hyvinvointialueen kuntien alueella on erilaisia palvelutarpeita.”

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria

Vammaisneuvosto 13.09.2023 § 67

§ 67

Eroaminen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen merkitseminen tiedoksi (Salo)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kalle Hietala

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää

1. merkitä tiedoksi Maritta Salon eroamisen hyvinvointialueen vammaisneuvoston Karkkilan kaupungin varajäsenen tehtävästä ja
2. merkitä tiedoksi, että Karkkilan kaupungin uusi varajäsen on Tarja Salminen Karkkilan kaupunginhallituksen (26.6.2023 § 181) esityksen mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

1. merkitä tiedoksi Maritta Salon eroamisen hyvinvointialueen vammaisneuvoston Karkkilan kaupungin varajäsenen tehtävästä ja
2. merkitä tiedoksi, että Karkkilan kaupungin uusi varajäsen on Tarja Salminen Karkkilan kaupunginhallituksen (26.6.2023 § 181) esityksen mukaisesti.

Selostus

Hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokoonpano on 20 henkilöä, jotka valitaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen 10 kunnasta seuraavasti: Espoo viisi (5) jäsentä, Hanko yksi (1) jäsen, Inkoo yksi (1) jäsen, Karkkila yksi (1) jäsen, Kauniainen yksi (1) jäsen, Kirkkonummi kolme (3) jäsentä, Lohja kolme (3) jäsentä, Raasepori kaksi (2) jäsentä, Siuntio yksi (1) jäsen sekä Vihti kaksi (2) jäsentä. Varsinaisille jäsenille valitaan kuntakohtaiset varajäsenet, jotka kutsutaan sijaantulojärjestyksessä. Varajäseniä voidaan

nimetä korkeintaan yhtä monta, kuin kunnasta nimetään varsinaisia jäseniä.

Hyvinvointialueen vammaisneuvostonvarajäseneksi valittu Maritta Salo ei ole tällä hetkellä Karkkilan kaupungin vammaisneuvoston jäsen. Hyvinvointialuelain (611/2021) 32 § mukaisesti vaikuttamistoimielinten jäsenen tulee olla myös kunnassa toimivan vaikuttamistoimielimen jäsen.

Karkkilan kaupunki on saattanut hyvinvointialueelle tietoon kaupunginhallituksen 26.6.2023 § 181 päätöksen esittää vammaisneuvoston uudeksi varajäseneksi Tarja Salmista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

37/39

Vammaisneuvosto

§ 67

13.09.2023

Liitteet

**Oheismateriaali
Tiedoksi
Päätöshistoria**

§ 68

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Vammaisneuvosto päätti merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Selostus

Vammaisneuvoston tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Vammaisneuvosto seminaari 30.9.2023 Kirkkonummella Majvikissa. Tarkemmat tiedot virallisessa kutsussa.
2. Seuraava kokous 11.10.2023 klo.17:00 alkaen hybridikokouksena (Tekniikantie 15, 02150 Espoo + microsoft teams)
3. Vammaisneuvostopäivä 25.10.2023. Tarkempia tietoja myöhemmin.

Liitteet

Oheismateriaali

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 57, § 58, § 59, § 60, § 61, § 62, § 63, § 64, § 65, § 66, § 67, § 68

Vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto) päätöksistä ei voi hakea muutosta, koska vaikuttamistoimielimet eivät ole hyvinvointialuelain 35 § §:ssä tarkoitettuja hyvinvointialueen toimielimiä, jotka ovat hyvinvointialueen viranomaisia ja jotka voivat käyttää julkista valtaa. Niille ei siten voida delegoida toimivaltaa.